

ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ 2020, *GOODREADS*
ΠΑΝΩ ΑΠΟ 2.000.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Μεσάνυχτα στη Βιβλιοθήκη

Μία
βιβλιοθήκη

Άπειρες
ζωές

Μετάφραση:
Άννα Παπασταύρου

ΜΑΤ ΧΕΪΓΚ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Μεσάνυχτα στη Βιβλιοθήκη**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: The Midnight Library, 2020
Από τις Εκδόσεις Canongate Books Ltd, Εδιμβούργο
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Matt Haig
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Άννα Παπασταύρου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ειρήνη Χριστοπούλου
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου

© Matt Haig, 2020

Published by arrangement with Canongate Books Ltd, 14 High Street, Edinburgh EH1 1TE

© Σχεδιασμού εξωφύλλου: Rafaela Romaya

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2021

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2021, 10.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4026-2

Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4027-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Publishers since 1979

Head Office:

121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

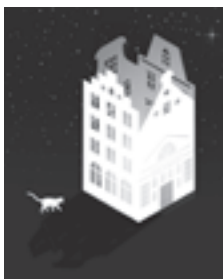
e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΜΑΤ ΧΕΪΓΚ

Μεσάνυχτα

στη
Βιβλιοθήκη

Μετάφραση: Άννα Παπασταύρου

Για όλο το ιατρικό
και νοσηλευτικό προσωπικό.
Σας ευχαριστώ.

Ποτέ δε θα μπορέσω να είμαι όλοι οι άνθρωποι που θέλω ούτε να ζήσω όλες τις ζωές που θέλω. Ποτέ δε θα μπορέσω να εκπαιδεύσω τον εαυτό μου σε όλες τις δεξιότητες που θέλω. Και γιατί το θέλω; Θέλω να ζήσω και να νιώσω όλες τις αποχρώσεις, τους τόνους και τις ποικιλίες της ψυχοσωματικής εμπειρίας που μπορούν να υπάρξουν στη ζωή μου.

Σίλβια Πλαθ

*«Ανάμεσα στη ζωή και στον θάνατο υπάρχει μια βιβλιοθήκη»,
είπε. «Και μέσα σ' αυτή τη βιβλιοθήκη, τα ράφια συνεχίζονται
επ' άπειρον. Κάθε βιβλίο σου δίνει μια ευκαιρία να δοκιμάσεις
μιαν άλλη ζωή που θα μπορούσες να έχεις ζήσει. Να δεις πώς
μπορεί να ήταν τα πράγματα, αν είχες κάνει διαφορετικές επι-
λογές... Θα είχες κάνει κάτι διαφορετικό, αν είχες την ευκαιρία
να αναιρέσεις αυτά για τα οποία μετάνιωσες;»*

Μια συζήτηση για τη βροχή

Δεκαεννιά χρόνια προτού πάρει την απόφαση να πεθάνει, η Νόρα Σιντ καθόταν στη ζεστασιά της μικρής βιβλιοθήκης στο σχολείο Χείζελντιν, στην κωμόπολη του Μπέντφορντ. Είχε καρφώσει το βλέμμα της σε μια σκακιέρα πάνω σ' ένα χαμηλό τραπεζάκι.

«Νόρα, καλή μου, είναι φυσικό ν' ανησυχείς για το μέλλον σου», είπε η βιβλιοθηκάριος, η κυρία Ελμ, με μάτια που γυάλιζαν σαν το φως του ήλιου πάνω στην πάχνη.

Η κυρία Ελμ έκανε την πρώτη της κίνηση. Ένα άλογο πήδηξε πάνω από τα τακτικά παραταγμένα λευκά πιόνια. «Φυσικό ν' ανησυχείς για τις εξετάσεις. Όμως θα μπορούσες να γίνεις ό,τι θέλεις, Νόρα. Για σκέψου όλες αυτές τις πιθανότητες. Είναι συναρπαστικό».

«Ναι. Υποθέτω πως είναι».

«Μια ολόκληρη ζωή μπροστά σου».

«Μια ολόκληρη ζωή».

«Θα μπορούσες να κάνεις τα πάντα, να ζήσεις οπουδήποτε. Κάπου με κάπως λιγότερο κρύο και υγρασία».

Η Νόρα έσπρωξε έναν στρατιώτη δύο τετράγωνα μπροστά.

Ήταν δύσκολο να μη συγκρίνει την κυρία Ελμ με τη μητέρα της, η οποία αντιμετώπιζε τη Νόρα σαν ένα λάθος που

χρειαζόταν διόρθωση. Για παράδειγμα, όταν ήταν μωρό, η μητέρα της είχε ανησυχήσει τόσο πολύ που το αριστερό αντί της Νόρα εξείχε περισσότερο από το δεξί, ώστε είχε χρησιμοποιήσει λευκοπλάστ για να λύσει το θέμα, και στη συνέχεια το έκρυβε κάτω από ένα μάλλινο σκουφάκι.

«Μισώ το κρύο και την υγρασία», πρόσθεσε η κυρία Ελμ, για να δώσει έμφαση.

Είχε κοντά γκριζα μαλλιά κι ένα ευγενικό και ελαφρά ρυτιδιασμένο οβάλ πρόσωπο, που πρόβαλλε χλωμό πάνω από το ξιβάγκο της στο χρώμα της χελώνας. Ήταν πολύ γριά. Όμως συνάμα, απ' όλα τα άτομα στο σχολείο, εκείνη ήταν πιο κοντά στο μήκος κύματος της Νόρα, έτσι ακόμα και τις μέρες που δεν έβρεχε περνούσε το απογευματινό της διάλειμμα στη μικρή βιβλιοθήκη.

«Κρύο και υγρασία δεν πάνε πάντα μαζί», της είπε η Νόρα. «Η Ανταρκτική είναι η πιο ξερη ήπειρος στη Γη. Από τεχνικής απόψεως, είναι έρημος».

«Χμ, στα λημέρια σου».

«Δε νομίζω πως είναι και τόσο μακριά».

«Ε, ίσως θα 'πρεπε να γίνεις αστροναύτης. Να ταξιδέψεις στον Γαλαξία».

Η Νόρα χαμογέλασε. «Η βροχή είναι ακόμα χειρότερη σε άλλους πλανήτες».

«Χειρότερη από του Μπέντφορντσιρ;»

«Στην Αφροδίτη είναι καθαρό οξύ».

Η κυρία Ελμ έβγαλε ένα χαρτομάντιλο από το μανίκι της και φύσηξε κομπά τη μύτη της. «Βλέπεις; Μ' ένα μυαλό σαν το δικό σου μπορείς να κάνεις οτιδήποτε».

Ένα ξανθό αγόρι, μια δυο τάξεις μικρότερό της, που η Νόρα το αναγνώρισε, την προσπέρασε έξω από το κατάστημα απ' τη βροχή τζάμι του παραθύρου. Είτε κυνηγούσε κάποιον ή το κυνηγούσαν. Από τότε που είχε φύγει ο αδελφός της,

ένιωθε λίγο απροστάτευτη εκεί έξω. Η βιβλιοθήκη ήταν ένα μικρό καταφύγιο πολιτισμού.

«Ο μπαμπάς νομίζει πως τα έχω παρατήσει όλα. Τώρα σπάτησα και το κολύμπι».

«Λοιπόν, δε μου πέφτει λόγος, βέβαια, όμως υπάρχουν πιο πολλά σε τούτο τον κόσμο από το να κολυμπάς πραγματικά πολύ γρήγορα. Υπάρχουν πολλές διαφορετικές ζωές μπροστά σου. Όπως είπα την περασμένη εβδομάδα, θα μπορούσες να μελετάς τους παγετώνες. Έκανα μια έρευνα και το...»

Εκείνη τη στιγμή ακριβώς χτύπησε το τηλέφωνο.

«Ένα λεπτό», είπε σιγανά η κυρία Ελμ. «Καλύτερα ν' απαντήσω».

Την άλλη στιγμή, η Νόρα παρατηρούσε την κυρία Ελμ στο τηλέφωνο. «Ναι. Εδώ είναι τώρα». Το πρόσωπο της βιβλιοθηκάρου φάνηκε σοκαρισμένο. Απομακρύνθηκε από τη Νόρα, όμως τα λόγια της ακούστηκαν στην ήσυχη αίθουσα: «Αχ, όχι. Όχι. Θεέ μου. Και βέβαια...»

Δεκαεννιά χρόνια αργότερα

Ο άντρας στην πόρτα

Είκοσι επτά ώρες προτού πάρει την απόφαση να πεθάνει, η Νόρα Σιντ καθόταν στον σαραβαλιασμένο καναπέ της, σκρολάρνοντας τις ευτυχισμένες ζωές άλλων ανθρώπων, περιμένοντας κάτι να συμβεί. Ώσπου, από το πουθενά, κάτι πραγματικά συνέβη.

Κάποιος, για κάποια αλλόκοτη αιτία, χτύπησε το κουδούνι της.

Αναρωτήθηκε για μια στιγμή μήπως δεν έπρεπε καν ν' ανοίξει. Στο κάτω κάτω, είχε ήδη βάλει τα νυχτικά της, παρόλο που ήταν μόλις εννιά το βράδυ. Ένιωσε αμήχανα για το XL τισέρτ της που έγραφε ECO WORRIER*, και το καρό παντελόνι της πιτζάμας.

Φόρεσε τις παντόφλες της, για να δείχνει ελαφρώς πιο συμμαζεμένη, και ανακάλυψε πως το άτομο στην πόρτα ήταν ένας άντρας, τον οποίο μάλιστα αναγνώρισε.

Ήταν ψηλός και κρεμανταλάς, με παιδικό παρουσιαστικό και ευγενική φυσιογνωμία, όμως τα μάτια του ήταν διαπερα-

---

* Ανησυχώ για το περιβάλλον, σε ελεύθερη απόδοση. Η φράση περιλαμβάνει λογοπαίγνιο ανάμεσα στις λέξεις worrier (αυτός που ανησυχεί) και warrior (μαχητής). (Σ.τ.Μ.)

στικά και λαμπερά, σαν να μπορούσαν να δουν μέσα από τα πράγματα.

Χάρηκε που τον είδε, αν και σάστισε λίγο, κυρίως γιατί φορούσε αθλητικά ρούχα και φαινόταν ζεσταμένος και ιδρωμένος, παρά τον ψυχρό, βροχερό καιρό. Η αντιπαράθεσή τους την έκανε να νιώσει ακόμα πιο απειριποίητη απ' όσο είχε νιώσει πριν από πέντε δευτερόλεπτα.

Όμως ένιωθε μοναξιά. Και παρότι είχε μελετήσει αρκετά την υπαρξιακή φιλοσοφία ώστε να πιστεύει ότι η μοναξιά ήταν θεμελιώδες στοιχείο της ανθρώπινης υπόστασης σ' ένα σύμπαν στην ουσία χωρίς νόημα, χάρηκε που τον είδε.

«Ας», του είπε, χαμογελώντας. «Ο Ας είσαι, σωστά;»

«Ναι. Εγώ είμαι».

«Τι κάνεις εδώ; Χαίρομαι που σε βλέπω».

Πριν από λίγες εβδομάδες, καθόταν κι έπαιζε το ηλεκτρικό της πιάνο κι αυτός κατηφόριζε τρέχοντας τη λεωφόρο Μπάνκροφτ και την είχε δει στο παράθυρο, εδώ, στο 33Α, και της είχε γνέψει αδιόρατα. Μια φορά –πριν από χρόνια– την είχε καλέσει για καφέ. Ίσως ετοιμαζόταν να το ξανακάνει.

«Κι εγώ χαίρομαι που σε βλέπω», της είπε, όμως το συνοφρυωμένο μέτωπό του δεν το έδειχνε.

Όποτε είχε τύχει να του μιλήσει στο μαγαζί, τον άκουγε πάντα πρόσχαρο, τώρα όμως η φωνή του είχε ένα βάρος. Έβυσε το φρύδι του. Έβγαλε κι άλλον ήχο, αλλά δεν κατάφερε να αρθρώσει μία λέξη ολόκληρη.

«Έτρεχες;» Ανώφελη ερώτηση. Προφανώς ήταν έξω για τρέξιμο. Όμως φάνηκε ανακουφισμένος, προς στιγμήν, που είχε κάτι τετριμμένο να πει.

«Ναι. Θα τρέξω στον Ημιμαραθώνιο του Μπέντφορντ. Είναι αυτή την Κυριακή».

«Α, μάλιστα. Τέλεια. Έλεγα να τρέξω κι εγώ έναν ημιμαραθώνιο κι έπειτα θυμήθηκα πως μισώ το τρέξιμο».

Η ατάκα τής είχε φανεί πιο αστεία όταν τη σκέφτηκε απ' ό,τι φάνηκε όταν οι λέξεις βγήκαν από το στόμα της. Και ούτε μισούσε το τρέξιμο. Όμως και πάλι, ανησύχησε που είδε τόσο σοβαρότητα στην έκφρασή του. Η σιωπή ήταν κάτι παραπάνω από αλλόκοτη.

«Μου είπες πως είχες έναν γάτο», της είπε κάποια στιγμή.

«Ναι. Έχω έναν γάτο».

«Τον Βολταίρο; Έναν κοκκινοτρίχη τιγρέ;»

«Ναι. Τον φωνάζω Βολτς. Βρίσκει το Βολταίρος λίγο εξεζητημένο. Απ' ό,τι φαίνεται, δεν το 'χει και πολύ με τη γαλλική φιλοσοφία και λογοτεχνία του δέκατου όγδοου αιώνα. Είναι μάλλον προσγειωμένος. Καταλαβαίνεις. Για γάτος, εννοώ».

Ο Ας κοίταξε κάτω, τις παντόφλες της.

«Φοβάμαι πως μάλλον είναι νεκρός».

«Τι;»

«Είναι ξαπλωμένος, εντελώς ασάλευτος, στην άκρη του δρόμου. Είδα το όνομά του στο περιλαίμιο, πιστεύω πως κάποιος αμάξι τον χτύπησε. Λυπάμαι, Νόρα».

Τόσο την είχε τρομάξει η ξαφνική αλλαγή των συναισθημάτων της εκείνη τη στιγμή, που εξακολούθησε να χαμογελάει, λες και το χαμόγελο μπορούσε να την κρατήσει στον κόσμο όπου βρισκόταν μόλις πριν από μία στιγμή, στον κόσμο όπου ο Βολτς ήταν ζωντανός και όπου αυτός ο άντρας, στον οποίο εκείνη είχε πουλήσει παρτιτούρες για κιθάρα, είχε χτυπήσει το κουδούνι της για κάποιον άλλο λόγο.

Τώρα το θυμήθηκε, ο Ας ήταν χειρουργός. Όχι κτηνίατρος, γενικός χειρουργός για ανθρώπους. Αφού έλεγε πως κάτι ήταν νεκρό, κατά πάσα πιθανότητα ήταν.

«Λυπάμαι πάρα πολύ».

Η Νόρα κατακλύστηκε από ένα γνώριμο αίσθημα θλίψης. Μόνο η σερετραλίνη της, το αντικαταθλιπτικό της, την εμπόδιζε να κλάψει. «Ω, Θεέ μου».

Βγήκε έξω, στο υγρό, ραγισμένο πλακόστρωτο της λεωφόρου Μπάνκροφτ, με κομμένη την ανάσα, και είδε το δύστυχο, κοκκινοτρίχιχο πλασματάκι να κείται πάνω στον γυαλιστερό απ' τη βροχή δρόμο, δίπλα στο κράσπεδο. Το κεφάλι του έγλειφε το πλάι του πεζοδρομίου και τα πόδια του ήταν τεντωμένα πίσω, σαν να είχε μείνει στα μισά ενός πήδου, κυνηγώντας κάποιο φανταστικό πουλί.

«Ω, Βολτς. Ω, όχι. Ω, Θεέ μου».

Ήξερε πως έπρεπε να νιώσει λύπη και απελπισία για τον τετράποδο φίλο της –και πράγματι έτσι ένιωθε–, όμως όφειλε να παραδεχτεί και κάτι άλλο. Κοιτάζοντας την ακίνητη και γαλήνια έκφραση του Βολταίρου –εκείνη την ολοκληρωτική απουσία πόνου–, ένα αναπόδραστο αίσθημα άρχισε να σιγοβράζει στα σκοτεινά.

Ζήλια.

Η Θεωρία των Χορδών

Όταν ήταν πιο μικρή, ο πατέρας της στεκόταν στην άκρη της πισίνας, με σφιγμένα δόντια, μάτια ανήσυχα, που κοίταζαν μια το χρονόμετρο και μια την κόρη του, ενώ εκείνη προσπαθούσε να σπάσει το προσωπικό της ρεκόρ. Η σκέψη της πήγε σ' εκείνη την από καιρό χαμένη επικριτική ματιά που συχνά έπεφτε πάνω της ύστερα από μια έντονη προσπάθεια, καθώς τώρα έφτανε ξέπνοη και αργοπορημένη για την απογευματινή της βάρδια στη Θεωρία των Χορδών.

«Συγγνώμη», είπε στον Νιλ, μέσα σ' εκείνο το αφρόντιστο, μικρό σαν κουτί, γραφείο χωρίς παράθυρα. «Ψόφησε ο γάτος μου. Χτες τη νύχτα. Κι έπρεπε να τον θάψω. Ε, δηλαδή, κάποιος με βοήθησε να τον θάψω. Έπειτα όμως έμεινα μόνη στο διαμερίσμα μου και δε μ' έπαιρνε ο ύπνος και ξέχασα να βάλω ξυπνητήρι κι όταν ξύπνησα, είχε μεσημεριάσει πια κι έπρεπε να βιαστώ».

Όλα αυτά ήταν αλήθεια, και υπέθεσε πως το παρουσιαστικό της –που περιλάμβανε αμακιγιάριστο πρόσωπο, χαλαρή, προχειροφτιαγμένη αλογοουρά και το ίδιο αμάνικο, πράσινο κοτλέ φουστάνι, από δεύτερο χέρι, που είχε φορέσει στη δουλειά όλη την εβδομάδα, γαρνιρισμένο μ' έναν γενικό αέρα κόπωσης κι απελπισίας– θα ενίσχυε τις δικαιολογίες της.

Ο Νιλ σήκωσε τα μάτια από τον υπολογιστή του και τεντώ-

θηκε στη ράχη της καρέκλας του. Έσμιξε τα χέρια του κι έφτιαξε ένα μικρό καμπαναριό με τους δύο δείκτες του, το οποίο τοποθέτησε κάτω από το πιγούνι του, σαν να ήταν ο Κομφούκιος που στοχαζόταν κάποια βαθιά φιλοσοφική αλήθεια για το σύμπαν, κι όχι το αφεντικό ενός καταστήματος μουσικών οργάνων που αντιμετώπιζε την αργοπορία μιας υπαλλήλου. Υπήρχε μια τεράστια αφίσα των Fleetwood Mac στον τοίχο πίσω του, της οποίας η πάνω δεξιά γωνία είχε ξεκολλήσει και κρεμόταν σαν αυτί κουταβιού.

«Άκου, Νόρα, σε συμπαθώ».

Ο Νιλ ήταν άκακος. Ένας τύπος, πενήντα-κάτι, παθιασμένος με την κιθάρα, που του άρεσε να πετάει κακόγουστα αστεία και να παίζει, υποφερτά, παλιά τραγούδια του Ντίλαν λάιβ στο μαγαζί.

«Και ξέρω ότι έχεις και τα ψυχολογικά σου».

«Όλοι έχουμε τα ψυχολογικά μας».

«Ξέρεις τι θέλω να πω».

«Νιώθω πολύ καλύτερα, γενικά», του είπε ψέματα. «Δεν είναι κλινική κατάθλιψη. Ο γιατρός λέει πως είναι περιστασιακή. Απλώς, να, διαρκώς μου τυχαίνουν καινούργιες... περιστάσεις. Όμως δεν έχω πάρει ούτε μία μέρα άδεια για όλα αυτά. Εκτός από τότε που η μαμά μου... Ε, ναι. Εκτός από τότε».

Ο Νιλ αναστέναξε. Όταν το έκανε αυτό, έβγαζε έναν ήχο σαν σφύριγμα από τη μύτη του. Ένα δυσσώωνο σι ύφεση. «Νόρα, πόσον καιρό δουλεύεις εδώ;»

«Δώδεκα χρόνια και...» –αυτό το ήξερε πάρα πολύ καλά– «...έντεκα μήνες και τρεις μέρες. Με διαλείμματα».

«Πολύς καιρός. Έχω την αίσθηση πως είσαι φτιαγμένη για καλύτερα πράγματα. Σε λίγο σαρανταρίζεις».

«Είμαι τριάντα πέντε».

«Έχεις τόσα χαρίσματα. Διδάσκεις πιάνο στον κόσμο...»

«Σε έναν μόνο».

Τίναξε ένα ψίχουλο από το πουλόβερ του.

«Φανταζόσουν τον εαυτό σου κολλημένο στην πόλη που γεννήθηκες να δουλεύει σ' ένα μαγαζί; Θέλω να πω, όταν ήσουν δεκατεσσάρων; Πώς φανταζόσουν τον εαυτό σου;»

«Στα δεκατέσσερα; Κολυμβήτρια». Ήταν η ταχύτερη δεκατετράχρονη στην περιοχή στο πρόσθιο και δεύτερη στο ελεύθερο. Θυμόταν τον εαυτό της στο βάθρο, στο Εθνικό Πρωτάθλημα Κολύμβησης.

«Λοιπόν, τι έγινε μετά;»

Έκλεισε τα μάτια της. Θυμήθηκε την απογοήτευση που μύριζε γλώριο, όταν τερμάτισε δεύτερη. «Ήταν πολλή η πίεση».

«Η πίεση μάς διαπλάθει, όμως. Ξεκινάς ένα κομμάτι κάρβουνο και η πίεση σε κάνει διαμάντι».

Δεν τον διόρθωσε ως προς τις γνώσεις του για το διαμάντι. Δεν του είπε πως, ενώ το κάρβουνο και το διαμάντι είναι και τα δύο άνθρακας, το κάρβουνο παραείναι ακάθαρμο, ώστε να μπορέσει, κάτω από οποιαδήποτε πίεση, να γίνει διαμάντι. Σύμφωνα με την επιστήμη, ξεκινάς ως κάρβουνο και καταλήγεις κάρβουνο. Ίσως αυτό ήταν το πραγματικό μάθημα της ζωής.

Ίσως ένα ανυπότακτο τσουλούφι από τα μαύρα σαν το κάρβουνο μαλλιά της, σπρώχνοντάς το προς την αλογοουρά.

«Τι λες, Νιλ;»

«Ποτέ δεν είναι αργά να κυνηγήσεις ένα όνειρο».

«Είμαι απόλυτα βέβαιη ότι το συγκεκριμένο είναι πάρα πολύ αργά να το κυνηγήσω».

«Είσαι άτομο με πολλά προσόντα, Νόρα. Πτυχίο Φιλοσοφίας...»

Η Νόρα κοίταζε κάτω, τη μικρή ελιά στο αριστερό της χέρι. Εκείνη η ελιά είχε περάσει ό,τι είχε περάσει και η ίδια. Και απλώς βρισκόταν εκεί, χωρίς να νοιάζεται. Όντας απλώς μια ελιά. «Ε, δεν υπάρχει *μαζική* ζήτηση για φιλοσόφους στο Μπέντφορντ, για να είμαι ειλικρινής, Νιλ».

«Πήγες πανεπιστήμιο, έζησες έναν χρόνο στο Λονδίνο, κι ύστερα γύρισες».

«Δεν είχα και πολλές επιλογές».

Η Νόρα δεν ήθελε να μιλάει για τη νεκρή μαμά της. Ή ακόμα και για τον Νταν. Γιατί ο Νιλ είχε θεωρήσει την αποχώρηση της Νόρα από την προγραμματισμένη γαμήλια τελετή μόλις δύο μέρες πριν πραγματοποιηθεί το πιο γοητευτικό λαβ στόρι από την εποχή του Κερτ και της Κόρτνεϊ.

«Όλοι έχουμε επιλογές, Νόρα. Υπάρχει και κάτι που το λένε ελεύθερη βούληση».

«Καλά, όχι βέβαια αν συμφωνήσεις με μια ντετερμινιστική άποψη για το σύμπαν».

«Ναι, αλλά γιατί εδώ;»

«Ή εδώ θα ήταν ή στο Κέντρο Διάσωσης Ζώων. Εδώ ήταν καλύτερα τα λεφτά. Συν τη μουσική, βέβαια, καταλαβαίνεις».

«Ήσουν σε μια μπάντα. Μαζί με τον αδελφό σου».

«Ήμωνα, ναι. Στους Labyrinths. Ε, δεν είχαμε μέλλον, τι να λέμε τώρα».

«Αλλιώς μας τα λέει ο αδελφός σου».

Αυτό αιφνιδίασε τη Νόρα. «Ο Τζόε; Κι εσύ πώς το...»

«Αγόρασε έναν ενισχυτή. Έναν Marshall DSL40».

«Πότε;»

«Την Παρασκευή».

«Ήταν στο Μπέντφορντ;»

«Εκτός κι αν ήταν ολόγραμμα. Σαν τον Τούπακ».

Πιθανότατα θα επισκεπτόταν τον Ραβί, σκέφτηκε η Νόρα. Ο Ραβί ήταν ο κολλητός του αδελφού της. Ενώ ο Τζόε είχε παρατήσει την κιθάρα κι είχε μετακομίσει στο Λονδίνο, για μια σκατοδουλειά τεχνικού πληροφορικής που τη μισούσε, ο Ραβί είχε μείνει στο Μπέντφορντ. Τώρα ήταν σε μια μπάντα, τους Slaughterhouse Four, που έπαιζε διασκευές σε διάφορες παμπ της πόλης.

«Μάλιστα. Ενδιαφέρον».

Η Νόρα ήταν πολύ σίγουρη πως ο αδελφός της ήξερε ότι την Παρασκευή έπαιρνε το ρεπό της. Το γεγονόςς την πείραξε βαθιά.

«Είμαι ευτυχισμένη εδώ».

«Μόνο που δεν είσαι».

Είχε δίκιο. Μια αρρώστια της ψυχής τη βασάνιζε. Το μυαλό της την εγκατέλειπε. Το χαμόγελό της έγινε πιο πλατύ.

«Εννοώ πως είμαι ευτυχισμένη με τη δουλειά. Ευτυχισμένη, όπως λέμε, ξέρεis, ικανοποιημένη. Νιλ, την έχω ανάγκη αυτή τη δουλειά».

«Είσαι καλός άνθρωπος. Νοιάζεσαι για τον κόσμο. Για τους άστεγους, για το περιβάλλον».

«Έχω ανάγκη από δουλειά».

Τώρα το έπαιζε πάλι Κομφούκιος. «Έχεις ανάγκη από ελευθερία».

«Δε θέλω ελευθερία».

«Εδώ πέρα δεν είναι καμιά μη κερδοσκοπική οργάνωση. Παρότι οφείλω να πω ότι εξελίσσεται ταχύτατα σε τέτοια».

«Κοίτα, Νιλ, έχει να κάνει μ' αυτό που είπα τις προάλλες; Πως χρειάζεται να εκσυγχρονίσεις τα πράγματα; Έχω κάποιες ιδέες για το πώς θα βάλεις νεαρότερο κόσ...»

«Όχι», απάντησε εκείνος με αμυντική διάθεση. «Αυτό το μέρος ήταν κάποτε μόνο κιθάρες. Θεωρία των Χορδών, με πιάνεις; Εγώ διαφοροποιήθηκα, επεκτάθηκα. Τα κατάφερα. Απλώς, όταν οι καιροί είναι δύσκολοι, δεν μπορώ να σε πληρώνω για να μου διώχνεις την πελατεία με αυτή τη φάτσα σαν Μεγάλη Παρασκευή».

«Τι;»

«Φοβάμαι, Νόρα» –σώπασε για μια στιγμή, όση χρειαζόταν για να υψώσει το τσεκούρι της απόλυσης στον αέρα– «ότι θα αναγκαστώ να σε διώξω».

Ζω σημαίνει υποφέρω

Ο ουρανός ήταν γεμάτος βαριά, σταχτιά σύννεφα, σαν να απηχούσε ή να καθρέφτιζε το μυαλό της Νόρα, καθώς εκείνη τριγύριζε στο Μπέντφορντ γυρεύοντας έναν λόγο ύπαρξης. Η πόλη ήταν ένας μιάντας μεταφοράς απελπισίας. Το αθλητικό κέντρο με τη βοτσαλωτή πρόσοψη, όπου κάποτε ο πατέρας της την παρακολουθούσε να κολυμπάει τον έναν γύρο μετά τον άλλο στην πισίνα, το μεξικάνικο εστιατόριο όπου είχε πάει τον Νταν για φαχίτας, το νοσοκομείο όπου η μαμά της είχε κάνει τη θεραπεία της.

Ο Νταν τής είχε στείλει μήνυμα χτες.

Νόρα, πεθύμησα τη φωνή σου. Μπορούμε να μιλήσουμε; Ντ x

Εκείνη είχε απαντήσει πως ήταν βλακωδώς υπεραπασχολημένη (εδώ γελάνε). Κι όμως ήταν αδύνατο να στείλει οποιοδήποτε άλλο μήνυμα. Όχι επειδή δεν εξακολουθούσε να έχει αισθήματα για εκείνον, αλλά ακριβώς επειδή είχε. Και δεν μπορούσε να ρισκάρει να τον πληγώσει ξανά. Του είχε καταστρέψει τη ζωή. *Η ζωή μου είναι ένα χάος*, της είχε πει, με μεθυσμένα μηνύματα, λίγο μετά τον πολυαναμενόμενο γάμο από τον οποίο εκείνη είχε αποδράσει δύο μέρες πριν γίνει.

Το σύμπαν έτεινε προς το χάος και την εντροπία. Αυτό ήταν στοιχειώδης θερμοδυναμική. Ίσως να ήταν και στοιχειώδης ύπαρξη, επίσης.

Χάνεις τη δουλειά σου, κι έπειτα πλακώνουν κι άλλες μαλακίες.

Ο άνεμος ψιθύριζε ανάμεσα στις φυλλωσιές.

Έπιασε βροχή.

Πήγε να προφυλαχτεί σ' ένα πρακτορείο Τύπου, με την έντονη –και όπως αποδείχτηκε, σωστή– αίσθηση ότι τα πράγματα επρόκειτο να χειροτερέψουν.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

«Ανάμεσα στη ζωή και στον θάνατο υπάρχει μια βιβλιοθήκη», είπε. «Και μέσα σ' αυτή τη βιβλιοθήκη, τα ράφια συνεχίζονται επ' άπειρον. Κάθε βιβλίο σου δίνει μια ευκαιρία να δοκιμάσεις μιαν άλλη ζωή που θα μπορούσες να έχεις ζήσει. Να δεις πώς μπορεί να ήταν τα πράγματα, αν είχες κάνει διαφορετικές επιλογές... Θα είχες κάνει κάτι διαφορετικό, αν είχες την ευκαιρία να αναιρέσεις αυτά για τα οποία μετάνιωσες;»

Η ζωή της Νόρα πηγαίνει από το κακό στο χειρότερο. Τότε, την τελευταία μέρα της στη Γη, όταν σημαίνουν μεσάνυχτα, μεταφέρεται σε μια βιβλιοθήκη. Εκεί της δίνεται η δυνατότητα να αναιρέσει επιλογές και να απαλλαγεί από τις τύψεις της, δοκιμάζοντας όλες τις διαφορετικές ζωές που θα μπορούσε να είχε ζήσει.

Το αγωνιώδες ερώτημα που προκύπτει όμως είναι: Αν είχες άπειρες εναλλακτικές, ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος για να ζήσεις;

Ένα μαγευτικό ανάγνωσμα
που ξεχειλίζει από χιούμορ και ανθρωπιά.
Ένας ύμνος στη δύναμη των βιβλίων να αλλάζουν ζωές.
Sunday Times

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ: 10.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**

www.psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 25702

Γ Ι Α   Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ   Μ Ε   Α Π Α Ι Τ Η Σ Ε Ι Σ